

گزارش صعود به قله دماوند

من نیز چو خورشید، دلم زنده به عشق است
راه دل خود را، نتوانم که نپویم

هر صبح، در آینه جادویی خورشید
چون می نگرم، او همه من، من همه اویم!

"فریدون مشیری"

گزارش صعود به قله دماوند از جبهه جنوبی با ارتفاع ۵۶۷۱ متر

مشخصات برنامه :

تاریخ اجرای برنامه 7 : و 8 و 9 مرداد 93

سطح برنامه : کوهنوردی سنگین

سرپرست و راهنما : رضا ادینه

جلودار و امدادگر گروه : زهرا ایاتی

عقب دار : حیدر حیاتبخش

تعداد نفرات 11 : نفر (2 نفر خانم و 9 نفر آقا)

مبدأ : منطقه گوسفندسرا به ارتفاع 3000 متر

مقصد : قله دماوند به ارتفاع 5671 متر

معرفی قله:

قله دماوند به ارتفاع ۵۶۷۱ متر، بعنوان بام ایران و با شهرتی جهانی یکی از منحصر بفرد ترین جاذبه های طبیعی ایران بشمار می رود. کوه دماوند در ۹۰ کیلومتری شمال شرقی تهران و ۷۵ کیلومتری جنوب غربی شهر آمل در البرز مرکزی و بخش لاریجان قرار دارد و جاده توریستی هراز که تهران را به مازندران متصل می سازد از نزدیکی آن عبور می کند. در عین حال دماوند بعنوان بلندترین قله مخروطی جهان با کمتر از سه هزار نفر صعود کننده خارجی کم گذرترین قله مخروطی جهان به شمار می رود. این در حالی است که از رقیب آن یعنی فوجی یاما در ژاپن با ۳۷۷۶ متر ارتفاع سالانه ۳۰۰ هزار گردشگر خارجی بازدید میکنند. آخرین فعالیت آتشفشانی دماوند به چند هزار سال پیش برمیگردد. اکنون آتشفشان دماوند در مرحله نیمه فعال به سر می برد. وجود چشمه های گوگردی و آب گرم که در جنوب شرقی کوه قرار دارند و همچنین فوران گازهای گوگردی، نشانه هایی از این فعالیت می باشند. نشانه های فعالیت های آتشفشانی کوه دماوند، در ۵۰۰ متر انتهایی قله آن و در جبهه جنوبی دیده می شود که این محل به تپه گوگردی یا دودکوه معروف است. بزرگترین حفره ای که گاز گوگرد از آن خارج می شود، در بالای تپه گوگردی و در نزدیکی قله و دهانه آتشفشان قرار دارد که بخار گوگرد مانند ستونی بزرگ، از حفره ای با فشار زیاد به بیرون رانده می شود و تا ارتفاع چند متر به بالا می رود. این ستون بخار از دامنه های دماوند نیز قابل مشاهده است.

تاریخچه اولین صعودها:

از آثار و کتب تاریخی بجا مانده اینطور برمی آید که در زمان‌های قدیم عده‌ای خود را به قله دماوند رسانیده بودند. اما اولین صعود مکتوب و موفقیت آمیز به قله دماوند توسط اروپائیان در سال ۱۸۳۷ و شخص تیلر تامسن صورت گرفته است. همچنین نخستین صعود مستند ایرانی به این قله، به سال ۱۸۵۷ باز می‌گردد که تیم سرهنگ محمد صادق خان قاجار ارتفاع آن را ۶۶۱۳ متر تعیین نمود.

مسیرهای صعود:

برای رسیدن به قله دماوند، مسیرهای مختلفی وجود دارند که شناخته شده‌ترین آن‌ها این جبهه‌ها هستند: جبهه شمالی؛ مسیر صعود این جبهه از میان دو یخچال سیوله (سمت راست) و دویی سل (سمت چپ) صورت می‌گیرد. جبهه شمال شرقی؛ پناهگاه تخت فریدون در این مسیر قرار دارد. جبهه غربی؛ پناهگاه سیمیرغ در این مسیر قرار دارد. جبهه جنوبی؛ پلور، رینه (۲۱۰۰ متر)، گوسفندسرا (۳۰۰۰ متر)، بارگاه سوم (۴۲۰۰ متر) و آبشار یخی در این مسیر قرار می‌گیرند. آسان‌ترین این مسیرها جبهه جنوبی و سخت‌ترین آن‌ها جبهه شمالی است. در مسیر جنوبی، آبشاری وجود دارد که همه سال یخ زده است و تنها در تابستان‌های بسیار گرم، جاری می‌شود که به همین دلیل به آن آبشار یخی گفته می‌شود. این آبشار با قرار داشتن در ارتفاع ۵۱۰۰ متری، از نظر ارتفاع از سطح دریا مرتفع‌ترین آبشار خاورمیان‌هاست.

معرفی شهر (روستای) رینه:

رینه با ارتفاع متوسط ۲۱۰۰ متر از سطح دریا در فاصله ۹۰ کیلومتری شهر تهران، در بخش لاریجان شهرستان آمل قرار دارد. کوهنوردانی که قصد صعود به قله دماوند از یال جنوبی را دارند می‌بایستی از مسیر رینه تردد نمایند. قرارگاه فدراسیون کوهنوردی در رینه گنجایش ۳۰ نفر را برای شب مانی دارا می‌باشد.

دسترسی به منطقه:

از رامسر که به تنکابن رفتید پس از گذر از شهرهای نشتارود و چالوس و نوشهر و رویان و نور و امل به سه راهی رینه میرسید. مسیر سمت راست را ادامه دهید. پس از پشت سر گذاشتن به قرارگاه فدراسیون رینه میرسید... بعد مسیر سمت چپ را ادامه می‌دهید تا به سه راهی رینه - گوسفند سرا - پلور برسید. مسیر خاکی سمت راست به گوسفندسرا و مسیر مستقیم آسفالتی به پلور و قرارگاه فدراسیون پلور که در سمت چپ جاده قرار دارد میرسد. برای دسترسی به گوسفند سرا (مسجد صاحب الزمان) هم باید از جاده ای که به موازات جاده هراز، رینه را به پلور متصل میکند به سمت پلور حرکت کنید و پس از حدود ۵ کیلومتر به جاده خاکی میرسید که تابلوی زرد با نوشته "منابع طبیعی دماوند" در ورودی آن دیده میشود. این جاده خاکی بطول ۶-۷ کیلومتر به گوسفند سرا میرسد که مبدأ صعود کوهنوردان از جبهه جنوبی میباشد. از این جاده خاکی ماشینهای شاسی بلند، مینی بوس، نیسان و یا ون میتوانند عبور نمایند. از رینه به گوسفند سرا نیسان کرایه ای نیز موجود میباشد.

مشروح گزارش روز اول سه شنبه ۷ مرداد ۹۳:

صعود:

ساعت ۵:۰۰ صبح سه شنبه بچه های گروه کوهنوردی اوای رامسر که بنده به عنوان مهمان از گروه کوهنوردی دامون بندرانزلی شرکت کرده بودم با یک دستگاه مینی بوس از رامسر حرکت کرده و پس از سوار شدن دو نفر از هموردان در تنکابن، و بعد از عبور از شهرهای نشتارود و چالوس و نوشهر و رویان و نور و امل ساعت ۱۰:۴۰ به سه راهی رینه رسیدیم. با توجه به توقفهایی که در طول مسیر داشتیم ساعت ۱۱:۱۵ به قرارگاه فدراسیون کوهنوردی رینه رسیدیم.

بعد از صرف نهار و نوشتن یادگاری ها در قرارگاه راه افتادیم که برای سوار شدن ۵ همورد که از لرستان و اراک تشریف آورده بودند ساعت ۱۲:۱۵ به قرارگاه فدراسیون پلور رسیدیم...

در این میان در داخل محوطه قرارگاه فدراسیون پلور دیدن هم‌نورد و استاد گرامی شهرمون آقای محمد کاظمی (ادریک) که با گروه ساوالان رشت تشریف آورده بودند و مسئولیت راهنمای این گروه رو به عهده داشتند بسیار خوشحال کننده و دلگرمی بود برای من و با گرفتن چند عکس یادگاری از حضور ایشان مرخص شدم...

بدلیل ترافیک حجیم جاده ها دوستان هم‌نورد با تاخیر به گروه ملحق شدند و با سوار شدن تمامی اعضا ساعت ۱۵ از قرارگاه فدراسیون پلور به سمت گوسفند سرا حرکت کردیم. ساعت ۱۵:۰۵ به نزدیکترین شهر به قله دماوند یعنی رینه رسیدیم. بعد از رسیدن به سه راهی گوسفند سرا و عبور از جاده های خاکی و پیچ در پیچ ساعت ۱۶:۰۰ به منطقه گوسفند سرا با ارتفاع ۳۰۰۰ متر رسیدیم... بعد از استراحت کوتاهی و بار زدن بعضی از کوله ها به قاطر ساعت ۱۶:۳۰ طبق دستور سرپرست ۲ نفر از اعضا (بنده و آقای حمزه) برای تحویل گرفتن کوله و چادرها و همچنین برپایی کمپ با گام تندتری نسبت به سایر اعضا به سمت بارگاه سوم با ارتفاع ۴۲۰۰ متر حرکت کردیم... خوشبختانه بعد از عبور از مسیر پیچ در پیچ خاکی با شیب زیاد ساعت ۱۹:۳۰ به بارگاه سوم رسیدیم... ساختمان جدید پناهگاه گنجایش ۲۰۰ نفر برای شب مانی را داشته و همچنین دارای فروشگاه و امکانات رفاهی نیز می باشد. محوطه جلوی بارگاه پر بود از چادرهای گروههایی که قبل از ما رسیده بودند...

چند چشمه آب در پائین بارگاه و در اطراف آن وجود داشت که با لوله از آب برفهای بالا تامین میشد. آب چشمه پائین (کمی پائین تر از پناهگاه قدیمی) که ما از آن بر میداشتیم گاهی گل آلود و شنی میشد که با کمی صبر و حوصله میشد دوباره آب تمیز از آن برداشت کرد. بعد از انتخاب مکان کمپ ساعت ۲۱:۰۰ بار قاطرها رسید و بعد از تحویل گرفتن سریعاً اقدام به نصب تعداد ۶ چادر نمودیم که همزمان باد شدیدی در حال وزیدن بود... بعد از برپایی چادرها منتظر رسیدن سایر اعضا بودیم که در ساعت ۲۳:۰۰ گروه به محل کمپ رسیدند... بعد از صرف شام به استراحت و خواب پرداختیم...

مشروح گزارش روز دوم چهارشنبه ۸ مرداد ۹۳:

صبح ساعت ۸:۰۰ از خواب بیدار شدیم و بعد از صرف صبحانه برای دیدن و آشنایی با سایر دوستان هم‌نورد در همان منطقه بارگاه سوم قدم زدیم و بعد از گرفتن چند عکس یادگاری از پناهگاه دیدن کردیم...

داخل پناهگاه با یک زوج آمریکایی و سوئدی (نادر و یاسمن) که ریشه ی ایرانی داشتند و از شاگردان پروفیسور سمیعی بودند آشنا شدیم... این زوج تصمیم به صعود قله داشتند اما به دلیل آشنا نبودن به مسیر قله و نداشتن امکانات کافی و شرایط بد آب و هوایی جلسه ای گذاشتیم که نتیجه آن بعد از تجهیز کردن این زوج به سرپرستی رضا ادینه که سرپرست و راهنمای گروه ما هم بودند تصمیم گرفتیم این زوج را تا صعود به قله یاری و همراهی کند...

ساعت ۱۱:۰۰ صبح صعود این سه نفر آغاز شد که بعد از صعود موفقیت آمیز به سمت بارگاه سوم حرکت میکنند و در ساعت ۲۱:۳۰ به بارگاه میرسند... قبل از آغاز این صعود سرپرست برنامه سرپرست جدیدی را (آقای حمزه) برای هم هوایی اعضای گروه انتخاب میکند... بعد از صرف نهار و استراحت ساعت ۱۵:۰۰ برای هم هوایی استارت میزنیم و بعد از پیمایش حدود یک ساعت و نیم به ارتفاع ۴۷۰۰ متر میرسیم و بعد از ۴۵ دقیق توقف در این ارتفاع برای هم هوایی مسیر برگشت رو پیش رو میگیریم که ساعت ۱۷:۴۵ به بارگاه سوم میرسیم...

بعد از چند ساعتی به خوردن شام میپردازیم و بعد از صحبت کردن سرپرست برنامه برای ساعت حرکت سمت قله اقدام به چیدن کوله پشتی میکنیم... بعد از اتمام چیدن کوله به استراحت و خواب میپردازیم...

مشروح گزارش روز سوم پنجشنبه ۹ مرداد ۹۳:

ساعت ۵ صبح از خواب بیدار شدیم و پس از صرف صبحانه در چادر ساعت ۵:۳۰ صبح به تعداد ۱۱ نفر در یک هوای سرد به همراه باد شدید به سمت قله حرکت کردیم.

شاید حدود ۸۰ درصد کوهنوردان از بارگاه تا قله را با کوله های سبک و یا بدون کوله طی میکردند که کوله هایشان را یا در کمپ و نزد اعضای گروه و یا در پناهگاه و محل نگهداری کوله ها به امانت گذاشته بودند و به هر حال نداشتن کوله سنگین در صعود آخر آیت مهم و تاثیر گذاری خواهد بود. با گامهای آهسته و پیوسته و با استراحتهای خیلی کم و کوتاه در طول مسیر، ساعت ۶:۳۰ به ارتفاع ۴۵۲۵ متر و ساعت ۷:۰۰ به ارتفاع ۴۷۰۰ متر و ساعت ۱۰:۰۰ به جلوی ابشار یخی به ارتفاع ۵۱۰۰ متر رسیدیم.

البته آبشار در فاصله دورتر و در سمت راستمان قرار داشت. بعد از پیمایش مسیر به ارتفاع ۵۳۰۰ متر نزدیکی تپه گوگردی به علت بدحال شدن یکی از هم‌نوردان (۱ اقا) به علت ارتفاع زدگی و احساس خستگی به تشخیص و دستور سرپرست برنامه دستور به بازگشت مسیر به سمت بارگاه سوم برای این هم‌نورد نمود که برای سالم رساندن این هم‌نورد به پناهگاه نیاز به همراهی یک هم‌نورد دیگر در کنار مصدوم بود که بنده داوطلب شدم و این مسئولیت رو

پذیرفتم ... ما مسیر برگشت رو در پیش گرفتیم و گروه به مسیر خود به سمت قله ادامه داد که بعد از ۵۰ متر ارتفاع گرفتن در ارتفاع ۵۳۵۰ متر حال ۲ نفر دیگر (۱ خانم و ۱ اقا) از هموردان مساعد نبود و به تشخیص و دستور سرپرست برنامه به جمع ما پیوستند... خوشبختانه ساعت ۱۵:۳۰ این سه مصدوم رو صحیح و سالم با گامی کوتاه به بارگاه و محل کمپ رساندیم و تا رسیدن گروه در چادرها به استراحت پرداختیم ...

به گزارش گروه ۷ نفره که راه رسیدن به قله را در پیش گرفته بودند گروه در ساعت ۱۲:۴۵ به تپه گوگردی میرسد و هر چه بالاتر می رود بوی گوگرد بیشتری را استشمام می کند... در طول مسیر بعضا کسانی را می بیند که ارتفاع زده شده و یا از بوی بد گوگرد و بد شدن حالشان از صعود به قله منصرف می شوند و تصمیم به بازگشت می گیرند. گروه برای رسیدن به قله باید از سمت راست و شرق، قله را دور زده و در مسیر پاکوب مشخص ارتفاع می گرفتند. حدود ۱۰ دقیقه آخر مسیر بوی گوگرد بسیار آزار دهنده شده تا جایی که تنفس را سخت کرده و موجب سوزش سینه و چشم و بینی می شود. بالاخره ساعت ۱:۴۵ به قله رسیدیم و گروه بر بام ایران ایستاد... به گزارش گروه صعود کنندگان پس از نیم ساعت گرفتن عکس یادگاری بر فراز قله محو تماشای لاشه خشک شده دو حیوانی میشوند که بر روی دیواره قله قرار گرفته بودند! این دو حیوان بی سر که یکی شبیه سگ و دیگری شبیه گوسفند بود بنظر می رسید که قربانی شده باشند و در اثر سرمای همیشگی قله به شکل مومیایی باقی مانده اند.

فرود: گروه ساعت ۱۴:۱۵ از قله به سمت بارگاه سوم حرکت کرد و در ساعت ۱۸:۳۰ به بارگاه سوم رسید... بعد از استراحت کوتاهی و خوردن غذا اقدام به جمع کردن چادرها کردیم و بعداز بار زدن به قاطرها دو نفر از اعضا (حیدر حیاتبخش و بنده) به دستور سرپرست برای تحویل گرفتن کوله ها و بارها با گام تندتری به سمت گوسفند سرا حرکت کردیم که ساعت ۲۱:۳۰ به گوسفندسرا رسیدیم... بعد از رسیدن بار قاطرها و تحویل گرفتن آنها منتظر رسیدن اعضای گروه ماندیم که گروه در ساعت ۱۲:۰۰ به گوسفند سرا رسید... بعد از یک ساعت استراحت و خوردن شام مختصر و بعد از سوارشدن در مینی بوس ساعت ۱:۰۰ بامداد مسیر حرکت خود را از گوسفندسرا به سمت رامسر در پیش گرفتیم که ساعت ۷:۰۰ صبح به رامسر رسیدیم.

باز هم جا داره از سرپرست گروه کوهنوردی اوای رامسر خانم زهرا ایاتی تشکر ویژه کنم که صعود به قله دماوند پنجمین تجربه صعود در کنار ایشان بود که با شرکت در این پنج صعود مختلف تجربه و اندوخته های مفید فراوانی رو کسب کردم و با دوستان همورد زیادی از سراسر کشور آشنا شدم... و همینطور از تک تک اعضای گروه هم دامون و سرپرست مهربان این گروه آقای رسولی تشکر می کنم...

با آرزوی موفقیت برای همه هموردان خوبم...

محمد امین معصومی